

Korsveiens historiske utvikling

Korsveiens tradisjon stammer fra Jerusalem og er veldig gammel. Den er ingen oppfinnelse av profesjonelle teologer men i beste forstand en religiøs folketradisjon. I Jerusalem var det nærliggende å minne om Jesu lidelseshistorie ved å gå på veien fra Oljeberget til Golgata. I begynnelsen var det 7 stasjoner, mot 14 stasjoner i dag.

Stasjonenes opprinnelige form var ikke bilder, men en følge av fortellinger: man gikk på et avsnitt av veien og minnet om lidelseshistoriens forskjellige trinn på fastsatte holdeplasser.

Vestlige pilegrimer tok korsveiens tradisjon med seg hjem, hvor denne meditasjonsformen spredte seg i forskjellige bølger og i mange varianter nesten overalt. Først etter at korsveiadaktene løste seg fra tradisjonen i Jerusalem, ble det etablert en kunstnerisk framstilling av de enkelte scener i bilder. Bildene bød en mulighet for personlig meditasjon, men andaktene fant også sted i fellesskap. Etter hvert kom den klassiske formen med 14 veistasjoner, som en konsekvens av den livlige strøm av overleveringer.

De 14 stasjoner til den klassiske korsveien:

- 1: Jesus blir dømt til døden
- 2: Jesus mottar korset
- 3: Jesus faller første gang under korset
- 4: Jesus møter sin mor
- 5: Simon fra Kyréne hjelper Jesus å bære korset
- 6: Veronica rekker Jesus svetteduken
- 7: Jesus faller annen gang under korset
- 8: Jesus trøster Jerusalems kvinner
- 9: Jesus faller tredje gang under korset
- 10: Jesus blir avkledd
- 11: Jesus blir naglet til korset
- 12: Jesus dør på korset
- 13: Jesus blir tatt ned av korset og lagt i sin mors fang
- 14: Jesus blir gravlagt

Under barokktiden, som generelt hadde en tendens til dramatiske skildringer, ble det i katolske områder laget korsveier under åpen himmel. Landskapet ble brukt symbolsk, når man for eksempel gikk på et fjell. På denne måten fikk de troende en liten anelse av, hvordan det må ha vært, da Jesus gikk veien til Golgata.

I motsetning til disse meget demonstrasjonsaktige bilder tok protestantene avstand fra korsveien og utviklet andre, mer tekstorienterte former for pasjonsandakter. Men nå i de siste 10 år ble korsveien igjen oppdaget som en felles kristen arv, først og fremst gjennom ungdommens ekumeniske korsvei.